

Hallituksen esitys merenkulun ympäristönsuojelulain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta sekä Hongkongin yleissopimuksesta ja MARPOL-yleissopimuksen ja Lontoon pöytäkirjan muutoksista

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/22626/2023

Suomen Laivameklarit ry:n lausunto, 20.6.2024

Kiitämme mahdollisuudesta lausua merenkulun ympäristönsuojelulain muutoksesta.

Suomen Laivameklarit ry edustaa 38 yritystä, jotka tarjoavat merikuljetuksiin liittyviä palveluja. Yhdistyksen jäsenyritykset ovat agentteja, laivameklareita, satamaoperaattoreita sekä suomalaisia ja ulkomaisia varustamoja. Tuoteryhmästä riippuen ulkomaisella aluskapasiteetilla kuljetetaan 50 – 90 % rahdista. Suomalaiset agentit toimivat aluksen asiamiehenä tai edustajana ja vastaavat satamakäyntiin liittyvissä asioissa kansainvälisten päämiestensä neuvonnasta liittyen mm. ympäristö- ja muihin viranomaisasioihin.

Hallitusohjelmaan perustuen merenkulun ympäristönsuojelulakiin esitetään alusten rikkipesureiden puhdistamattomien pesuvesien ja pesureiden erotteleman lietteen päästökieltoa ja harmaan veden eli aluksen suihkuista, pesukoneista ja keittiöistä peräisin olevan veden päästökieltoa Suomen aluevesille. Voimassa olevaa käymäläjätevesien päästökieltoa tiukennettaisiin siten, että jatkossa käsitellyn käymäläjäteveden päästäminen alukselta veteen olisi kielletty Suomen aluevesillä.

Suomen Laivameklarit ry pitää esitettyjä muutoksia hyvinä ja Itämeren suojelua edistävinä toimenpiteinä.

Yhdistys haluaa kuitenkin tuoda esille lain käytännön toimeenpanoon ja valvontaan liittyen seuraavat seikat:

- Suomen satamiin tehtiin viime vuonna 23 000 satamakäyntiä, joista suomalaisten alusten osuus oli 43 % ja ulkomaisten alusten osuus 57 %. Kaikkien kävijöiden tavoittaminen lakimuutosten suhteen on haaste suomalaisille toimijoille.
- Suomen kaupallisen meriliikenteen käytössä olevat satamat ovat palveluiltaan varsin eri tasoisia. Suuremmilla satamilla on jo valmiina uusien vaatimusten mukaiset jätevesien vastaanottolaitteet, sekä selkeä hinnoittelu jätteen vastaanotolle. Suurten satamien asiakkaiden ja agentin asiakkaan edustajana on helppo myös saada tietoa toiminnasta ja välittää tarvittavat tiedot päämiehilleen. Kaikki satamat eivät kuitenkaan ole samalla tasolla.
- Suomen Laivameklarit ry toivoo, että satamat pyrkisivät yhdenmukaiseen ja selkeään tapaan tiedottaa tarjolla olevista jätteenkäsittelypalveluista ja erityisesti mahdollisuuksista uusien vaatimusten mukaiseen toimintaan.

- Jotta tieto muutoksista ja erityisesti uudesta kansallisesta käymäläjätevesien päästökiellosta tavoittaisi kaikki Suomen satamissa käyvät alukset ja varustamot, tulee myös muilla tavoilla kiinnittää erityistä huomiota asiasta tiedottamiseen. Siltä osin tuemme Suomen Varustamojen esittämään mallia jakaa tietoa esim. IMO:n kautta.
- Muutosten jalkauttaminen, tiedottaminen ja satamien osalta jätteiden vastaanottoon sopivien laitteiden käyttöönotto vie aikaa, joten sopiva siirtymäaika uuteen sääntelyyn olisi suotavaa. Kansallisen lainsäädännön valvonnan ja mahdollisten sanktioiden kohdentamisen tulee myös olla ennakkoon selkeästi toimijoiden tiedossa.
- Suomen Laivameklarit ry:n jäsenyritykset jakavat mielellään tietoa muutoksista omille asiakkailleen. Toiveena on kuitenkin, että ministeriö tai valvovat viranomaiset tai satamat tuottavat muutoksista selkeää englanninkielistä materiaalia, joka voidaan toimittaa edelleen aluksille ja varustamoille.

Suomen Laivameklarit ry:n puolesta,

Sari Turkkila
toiminnanjohtaja
sari.turkkila@shipbrokers.fi
+358405263348
www.shipbrokers.fi